

01.06.2023

Dnro 761/03.04.04.04.10/2022

Asia Kunnallisvalitus

Muutoksenhakija Harri Mäki-Petäjä

Päätös, josta valitetaan

Korpelan Voima kuntayhtymän yhtymähallitus 13.4.2022 § 38

Yhtymähallitus on 7.3.2022 § 18 myöntänyt 3,5 miljoonan euron kassalainan Korpelan Energia Oy:lle.

Yhtymähallitus on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt Mäki-Petäjän oikaisuvaatimuksen yhtymähallituksen päätöksestä 7.3.2022 § 18.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Yhtymähallituksen päätös on kumottava ja Korpelan Voima kuntayhtymä on velvoitettava korvaamaan muutoksenhakijan oikeudenkäyntikulut 400 eurolla laillisine korkoineen.

Perustelut

Mäki-Petäjän oikaisuvaatimuksessa esitetyt vaatimukset ja niihin annetut vastaukset ja perustelut eivät ilmene valituksenalaisesta päätöksestä. Yhtymähallitus ei ole käsitellyt oikaisuvaatimuksessa esitettyjä perusteluja, vaan pelkästään hylännyt oikaisuvaatimuksen.

Yhtymähallitus on 7.3.2022 § 18 myöntänyt kassalainan vastoin kuntalain 129 §:n ja Korpelan Voima kuntayhtymän hallintosäännön 21 §:n määräyksiä. Salattujen tietojen takia lainaehtojen, vakuuden, koron ja takaisinmaksuajan arviointi ei ole mahdollista. Hallituksen päätöksen liitteineen, mukaan lukien lainaehdot, tulee olla julkisia.

Kuntayhtymän hallintosäännön 21 §:n mukaan yhtymävaltuusto päättää lainan ottamista ja antamista koskevista periaatteista. Yhtymähallitus on ylittänyt toimivaltansa koska talousarviossa 2022 ei ole hyväksytty antolainojen ja vieraan pääoman muutoksia eikä varattu määrärahaa. Yhtymävaltuusto ei ole myöskään myöntänyt yhtymähallitukselle antolainavaltuuksia.

Kassakriisissä olevalle yhtiölle myönnetty laina aiheuttaa kuntayhtymälle merkittävän taloudellisen riskin. Korpelan Energia Oy:n liikevaihto vuonna 2020 on ollut 13,7 miljoonaa euroa. Yhtiön tappio vuonna 2021 on ollut 8,4 miljoonaa euroa. Yhtymähallitus on lisäksi päättänyt antaa yhtiölle omavelkaisen takauksen enintään 11 miljoonan euron lainalle, mikä korottaa kuntayhtymän riskin kuntalain 129 §:n vastaiseksi. Korpelan Voiman alijäämä on tilinpäätösasiakirjojen mukaan vuonna 2021 ollut 6,552 miljoonaa euroa. Pöytäkirjasta ei ilmene, onko lainalle vaadittu vastavakuutta.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Yhtymähallitus on valituksen johdosta antamassaan lausunnossa ja lisälausunnossa esittänyt valituksen hylkäämistä ja vaatinut, että muutoksenhakija velvoitetaan korvaamaan kuntayhtymän oikeudenkäyntikulut laillisine korkoineen.

Mäki-Petäjä on antanut lausunnon johdosta vastineen.

Korpelan Energia Oy on antamassaan selityksessä esittänyt valituksen hylkäämistä ja vaatinut, että muutoksenhakija velvoitetaan korvaamaan Korpelan Energia Oy:n oikeudenkäyntikulut laillisine viivästyskorkoineen.

Mäki-Petäjä on antanut vastaselityksen.

Hallinto-oikeus on pyytänyt yhtymähallitusta toimittamaan päätöksen perusteena olevat asiakirjat. Asiakirjoja ei ole toimitettu annettuun määräaikaan mennessä.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus kumoo yhtymähallituksen päätökset 7.3.2022 § 18 ja 13.4.2022 § 38.
2. Hallinto-oikeus, vaatimuksen enemmälti hyläten, velvoittaa kuntayhtymän korvaamaan Mäki-Petäjän oikeudenkäyntikulut kohtuulliseksi katsottavalla 200 eurolla viivästyskorkoineen. Viivästyskorko määräytyy korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaisesti siitä lukien, kun kuukausi on kulunut tämän hallinto-oikeuden päätöksen antamisesta.

Hallinto-oikeus hylkää kuntayhtymän ja Korpelan Energia Oy:n oikeudenkäyntikuluvaatimukset.

Perustelut

1. Pääasia

Päätöksen perusteleminen

Valituksenalaisessa päätöksessä on esitetty perustelut, joilla oikaisuvaatimus on hylätty. Valituksenalaisella päätöksellä on siten annettu hallintolain 49 g §:n 1 momentissa tarkoitettu perusteltu ratkaisu oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin.

Yhtymähallituksen toimivalta päättää lainan antamisesta

Lainan antamisesta päätettäessä voimassa olleen Korpelan Voima kuntayhtymän hallintosäännön 21 §:n mukaan yhtymäkokous päättää lainan ottamista ja antamista koskevista periaatteista. Talousarvion ja -suunnitelman hyväksymisen yhteydessä yhtymäkokous päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista. Muista rahoitukseen liittyvistä asioista päättää hallitus.

Yhtymähallitus on esittänyt antamassaan lisälausunnossa, että kassalainan myöntämisessä kuntayhtymäkonserniin kuuluvalle tytäryhtiölle on ollut kyse sellaisesta hallintosäännön 21 §:n tarkoittamasta muuhun rahoitukseen liittyvästä asiasta, josta päättäminen on kuulunut yhtymähallituksen toimivaltaan, ja johon ei ole tarvinnut osoittaa erillistä määrärahaa.

Asiassa ei ole tullut esille, että Korpelan Voima kuntayhtymälle olisi vahvistettu lainan antamista koskevia periaatteita.

Kuntayhtymän hallintosäännön 21 §:n mukaan yhtymäkokous päättää talousarvion ja -suunnitelman hyväksymisen yhteydessä antolainojen muutoksista. Korpelan Voima kuntayhtymässä ylintä päätösvaltaa on 23.11.2021 lähtien käyttänyt yhtymävaltuusto, joka on 23.11.2021 § 15 hyväksynyt talousarvion vuodelle 2022. Vuoden 2022 talousarvioon ei ole sisällytetty lisäyksiä antolainoihin. Todettakoon, että Vaasan hallinto-oikeus on 3.4.2023 antamallaan päätöksellä numero 415/2023 kumonnut yhtymävaltuuston päätöksen 23.11.2021 § 15.

Asiassa on siten valituksen johdosta arvioitava, onko yhtymähallitus voinut tässä tilanteessa päättää lainan myöntämisestä Korpelan Energia Oy:lle.

Kuntalain 14 §:n 1 momentin mukaan kunnassa on valtuusto, joka vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Lainkohtaa sovelletaan myös kuntayhtymiin. Kuntalain 14 §:n 2 momentin mukaan valtuusto päättää talousarviosta ja taloussuunnitelmasta sekä varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista. Valtuusto päättää talousarviossa talousarviovuoden sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä päättää muun ohella antolainojen, lainakannan ja pitkäaikaisten sijoitusten muutoksista.

Talousarviossa osoitetaan muun ohella talousarvion vaikutukset kuntayhtymän maksuvalmiuteen sekä siihen paljonko tulorahoituksen lisäksi tarvitaan pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin. Tämän lisäksi osoitetaan se, miten rahoitustarve katetaan sekä kuinka suuri on rahoitusjäämä ja kuinka se katetaan. Antolainauksen muutoksilla on vaikutusta siihen, miten kuntayhtymän maksuvalmius ja rahoitustarve kehittyvät. Kuntayhtymän hallintosäännön mukaan antolainojen muutoksista päättäminen kuuluu ylimmälle toimielimelle talousarvion ja -suunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Korpelan Voima kuntayhtymän hallintosäännössä ei ole lainan myöntämisestä päätettäessä ollut yksiselitteistä määräystä yhtymähallituksen toimivallasta lainan antamisesta päättämiseen. Hallintosäännön 21 §:n sanamuoto huomioon ottaen yhtymähallituksella voidaan kuitenkin katsoa olleen muodollinen toimivalta päättää yksittäisen lainan antamisesta. Kuitenkin, vaikka toimivalta lainan antamiseen muodollisesti olisi olemassa, lainan antamisesta päättäminen edellyttää sitä, että se tapahtuu lainan antamista koskevien periaatteiden ja valtuuston hyväksymän talousarvion mukaisesti. Kun otetaan huomioon valtuuston kokonaisvastuu kuntayhtymän toiminnasta ja taloudesta sekä se, että kuntayhtymässä ei ole ollut valtuuston hyväksymiä lainanantamista koskevia periaatteita eikä talousarviossa ole osoitettu vuodelle 2022 antolainauksen lisäystä, yhtymähallitus ei ole voinut päättää 3,5 miljoonan euron suuruisen kassalainan myöntämisestä Korpelan Energia Oy:lle. Yhtymähallituksen päätökset on siten kumottava.

Asian näin päättyessä ei ole tarpeen lausua muista valitusperusteista.

2. Oikeudenkäyntikulut

Kun otetaan huomioon erityisesti asiassa annettu ratkaisu, olisi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin tarkoittamalla tavalla kohtuutonta, jos Mäki-Petäjä joutuisi pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan. Mäki-Petäjä, joka on itse laatinut valituksen, ei ole yksilöinyt, mitä kuluja hänelle on asiassa aiheutunut. Hallinto-oikeus katsoo, että Mäki-Petäjän kohtuullisina oikeudenkäyntikuluna voidaan pitää 200 euroa laillisine korkoineen.

Erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen ei ole kohtuutonta, että kuntayhtymä ja Korpelan Energia Oy joutuvat pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan.

Muut sovelletut oikeusohjeet

Kuntalaki 64 § ja 110 §

Päätöksestä ilmoittaminen

Tästä päätöksestä on viipymättä julkaistava ilmoitus kuntalain 142 §:n mukaisesti yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä Kun (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeustuomarit Laura Portin, Jani Ruotsalainen ja Hanna Vainionpää. Asian on esitellyt Jani Ruotsalainen.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta

Harri Mäki-Petäjä, sähköisesti

Korpelan Voima kuntayhtymän yhtymähallitus

Korpelan Energia Oy, sähköisesti

Halsuan kunnanhallitus

Kalajoen kaupunginhallitus

Kannuksen kaupunginhallitus

Kaustisen kunnanhallitus

Lestijärven kunnanhallitus

Sievin kunnanhallitus

Toholammin kunnanhallitus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitusaika, joka on **30 päivää**, luetaan siitä päivästä, jona ilmoitus päätöksestä on julkaistu kuntalain 142 §:n mukaisesti yleisessä tietoverkossa. Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen saapumispäivänä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä perittävä oikeudenkäyntimaksu

Valituslupa-asian ja muutoksenhakuasian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 530 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista tai mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste.

Oikeudenkäyntimaksua ei myöskään peritä, jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Maksu peritään kuitenkin riippumatta lopputuloksesta veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta. Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomainen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015), Oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1122/2021)

Avgift för högsta förvaltningsdomstolens beslut

För behandling av besvärstillståndsärenden och besvärärenden vid högsta förvaltningsdomstolen påförs en rättegångsavgift på 530 euro.

Rättegångsavgift tas inte ut vid högsta förvaltningsdomstolen för avgiftsfria prestationer som avses i 5 § i lagen om domstolsavgifter eller om det föreligger en i 4 § i nämnda lag avsedd grund för att inte uppbära rättegångsavgift.

Rättegångsavgift tas inte heller ut om högsta förvaltningsdomstolen ändrar ett överklagat beslut till förmån för ändringssökanden. Avgift tas dock ut oberoende av utgången i ärendet vid ändringssökande som gäller ett förhandsavgörande som meddelats i ett skatteärende.

Rättegångsavgift tas inte ut hos dem som med stöd av rättshjälpslagen är befriade från behandlingsavgifter eller hos dem som enligt bestämmelser någon annanstans i lag är befriade från avgifter som ska betalas för myndigheternas åtgärder. Om det är uppenbart oskäligt att en avgift tas ut, får myndigheten eller den tjänsteman som påför avgiften i enskilda fall besluta att ingen avgift ska tas ut.

Lag om domstolsavgifter (1455/2015), Justitieministeriets förordning om justering av de avgifter som nämns i 2 § i lagen om domstolsavgifter (1122/2021)